

EKİM AYI VELİ BÜLTENİ

ÇOCUK ve
OYUN

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNİN ÖNEMİ

Okul öncesi dönem çoğu bilim adamı tarafından yaşamın sihirli yılları olarak bilinir. 0-6 yaş aralığı doğum sonrası en hızlı gelişimin olduğu dönemdir. Bu dönemin yaşamın diğer dönemlerine nazaran ihmale hiç tahammülü yoktur ve bu dönemde oluşan hasarlar kalıcı ve yaşama yön vericidir.

OYUN OYNAMANIN ÇOCUKLAR İÇİN ÖNEMİ

Çocuğun gelişimi için beslenme sevgi bakım ne kadar gerekli ise oyun da o kadar gereklidir. Çocuk, hayatına katkıda bulunabilecek birçok davranışı ve bilgiyi oyun yoluyla öğrenir. Oyun, çocuğun kendini ifade etmede, yeteneklerini keşfetmede, motor becerilerini geliştirmede, zihinsel, duygusal ve dil gelişimini sağlamada en etkili yöntemdir. Oyun, çocuğun dilidir. Kendini henüz çok iyi ifade edemeyen, ihtiyaçlarını dile getiremeyen bir çocuk oyun aracılığı ile içsel motivasyonunu dışa yansıtır. Ayrıca anne-babalar oyun aracılığı ile çocuklarına temel alışkanlıkları, genel sorumluluk ve kuralları öğretme fırsatı yakalamaktadır. Çocuğa doğrudan "Tuvaletini yaptıktan sonra sifonu çekmeyi unutma!", "Tuvalete girdikten sonra elini yıkaman gerekir." demektense, oyun içerisinde oyuncak bebekler üzerinden çocuğa bu alışkanlıkları kazandırmak daha kolay olacaktır. Çocuğun gelişiminde oyunun birçok alanda önemi vardır

ÇOCUK ve OYUN

Sosyal becerilerinin gelişmesi için oyun gereklidir. Oyun çocuğa deneme yanılma yoluyla doğruyu bulmayı, başladığı işi bitirmeyi ve bir şeyler başarmak için çaba gerektiğini öğretir. Kurallara uyma becerisi kazandırmak, iş birliği yapmayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğretmek oyunun çocuğun sosyal gelişimine yaptığı katkılardır. Çocuklar erişkin rollerine oyun oynayarak hazırlanır. Ayrıca oyunlar kazanma ve kaybetmeyi yaşayarak öğrendiği süreçlerdir.

Oyun çocuğun fiziksel gelişimine de katkıda bulunur. Oyun sırasında çocuk hareket halindedir. Hareketli oyunlar çocukların kaslarının gelişimini sağlar. Çocuk, bedeninin, ellerinin, ayaklarının işlevini oyun oynayarak kazanır. Dengesini, el becerilerini oyunla geliştirir.

Oyun çocuk için aynı zamanda eğiticiidir. Beyin gelişimi doğumdan sonra devam eder. Sinir hücreleri her yeni öğrenme ve deneyimle yeni bağlantılar yapar. Bu bağlantılar kullanıldıkça gelişir, kullanılmadığı zaman kaybolurlar. Oyun beyinde yeni bağlantılar oluşmasını sağlar. Bebeklikten itibaren çocukların tekrar tekrar oynadıkları oyunlar öğrenmelerinde en büyük etkenlerden biridir. Az çok, büyük-küçük gibi kavramlar, şekiller, renkler oyun yolu ile öğrenilir. Oyun sırasındaki tekrarlamalar, denemeler onları kalıcı bilgiye dönüşür.

Oyun, aile içi ilişkilerin güçlenmesini sağlamakla birlikte, günümüz anne ve babaların çoğunun iş hayatında aktif rol alması, çocuklarıyla oyun oynama sürelerinin giderek kismasına sebep olabilmektedir. Bu nedenle evde geçirilecek zamanın planlanmasında oyunun önemi de göz ardı edilmemelidir. Oyun çocuğun yaşamıdır, işidir. Bu yaşamı onlarla paylaşmak, çocuklarla oynamak çocuklarla ilişki kurmak ve paylaşmak için anne babaların yapması gereken en önemli şeylerden biridir. Çocuklar ebeveynleri oyun oynamaktan hoşlanırlar. Bazen onları oyuna almayabilirler. Ama ne oynadıklarını ve nasıl oynadıklarını izlemek ebeveynler için hem çocuklarını tanımak, hem de nasıl oyun oynayacaklarını anlamak için bir fırsat olabilir. Erişkinlerin görevi çocuklara güvenli oyun alanları ve oyun zamanları ayarlamaktır. Ebeveynler bu oyunların bir parçası olmalıdır. Ancak oyunu çocuk yönetmelidir. Eğer oyunu erişkin yönetirse çocuk onun koyduğu kuralları ve endişelerini kabullenir. Bu oyunun yaratıcılık, hayal gücünü geliştirme, grupta paylaşma ve liderlik gibi çocuğa olan katkılarının bazılarını yok eder. Oyunu çocuk eğitimin bir parçası yapmak, çocuğun öğrenmekten zevk almasını sağlar. Aksi takdirde, çocuğu oyundan alıkoyarak, esnetilmemiş kurallarla bir şeyler öğretmeye çalışmak çocuğu öğrenmekten soğutur. Oyunu boşa harcanan zaman olarak görmemek, oyunun çocuk ile bütünleşen bir etkinlik olduğunun farkına varmak, anne-babaların sorumluluğudur.

ANNE BABALARA;

- 1- Cocuklara güvenli oyun alanlari ve oyun zamanlari sağlanmalıdır.
- 2- Cocuklarla oyun oynanmalıdır.
- 3- Cocuklara yaşitlari ile oynayacak oyun çevresi yaratılmalıdır.
- 4- Cocukların oyunlarına katılmali ama oyun yönetilmemelidir.
- 5- Cocukların oyunları bozulmamalıdır. Bazen sadece izlenmelidir.
- 6- Oyun oynarken sabirli olmalı, çocuğun sorularına yanıt verilmeli ve isteklerine uyulmalı, yapacakları çocuğa söylenmemelidir.
- 7- Oyun süresi çocukla beraber belirlenmeli ve uyulmalıdır.
- 8- Çocuğa ev içinde olduğu kadar, açık alanda da oyun fırsatı tanınmalıdır.
- 9- Cocukların oyunlarına, değer verilmelidir.
- 10- Cocuklara yaşlarına ve gelişimlerine uygun oyuncaklar seçilmelidir.
- 11- Oyunun çocuğunuzun öğrenmesi, gelişmesi, sosyalleşmesi için gerekli olduğunu ve sizinle ilişki kurması, sizin de onu tanımanız için fırsat olduğunu hiç unutmamak gerekir.
- 12- **Telefon, tablet bir oyuncak değildir!!! Çocuğun deneyimine dayanan oyunlar yerine etkin katılımının olmadığı, çocuğun pasif kaldığı, çocuğun gerçeklik algısının oluşmasına engel olan sanal oyunlar ve birbiri ardına gelen görsellerin uzun zaman dilimleri süresince izlenmesi çocuğun bilişsel, psikomotor, duyuşsal gelişimine verilebilecek en büyük tahribattir!!!**